

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE KULTURY:
AUTODIAGNOZA DOSTĘPNOŚCI GALERII SZTUKI RZECZNA,
PODMIOTU KULTURALNEGO DZIAŁAJĄCEGO W STRUKTURZE
TEATRU ZIEMI RYBNICKIEJ**

Autodiagnoza została przeprowadzona w ramach programu „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury”, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wstęp

Galeria Sztuki Rzeczna – Rybnickie Centrum Edukacji Artystycznej podlega organizacyjnie pod Teatr Ziemi Rybnickiej, który jest największą instytucją kultury w Rybniku i jedną z największych w całym regionie. Teatr mieści się w budynku wpisanym do rejestru zabytków i w tym roku obchodzi 60-lecie swojej działalności. Galeria Sztuki Rzeczna jest natomiast najnowszym podmiotem kulturalnym w naszym mieście, dosyć nietypowym i awangardowym jak na stare (i starzejące się) miasto średniej wielkości.

Budynek Galerii został oddany do użytku w listopadzie 2023 roku, a otwarty dla publiczności 9 marca 2024 roku. W związku z tym, że budynek ma 5-letni okres gwarancji, to nie może przechodzić żadnych poważniejszych zmian bez zgody projektanta, wykonawcy i inwestora, a wprowadzane zmiany muszą być niezbędne do funkcjonowania obiektu i nie naruszać postanowień gwarancyjnych. Podmioty są jednak przychylne naszym działaniom, w związku z czym mamy zgodę i wsparcie na wprowadzanie nowych pomysłów w życie.

Zespół Galerii, liczący obecnie 6 osób: 5 zatrudnionych na etatach i 1 wolontariuszkę, wspólnie pracuje nad wdrażaniem dostępnych rozwiązań, dostrzega także potrzebę dalszego doksztalcania się w tym zakresie. Liderka dostępności z zespołu Galerii zakwalifikowała się do programu Laboratorium Dostępności, co – mamy nadzieję – pozwoli na podniesienie kompetencji w całym zespole, poprzez np. warsztaty czy spotkania robocze, na których liderka przekaze swoją wiedzę reszcie zespołu.

Niniejsza autodiagnoza była przeprowadzana dosyć długo, bo około 5 miesięcy.

Przeprowadzona była zgodnie z opisem we wniosku aplikacyjnym i dotyczy dostępności Galerii Sztuki Rzeczna. W tym czasie postanowiliśmy również, że będziemy na bieżąco wprowadzać rozwiązania, na które możemy sobie pozwolić ze względów organizacyjnych i finansowych. Wśród wdrożonych przez nas rozwiązań znalazły się:

- wykonanie napisów kierunkowych na parterze Galerii po polsku i po angielsku;
- przygotowanie pokoju wyciszenia dla gości i osób pracujących w Galerii;

- oklejenie schodów taśmą kontrastową i antypoślizgową;
- ustawienie z dwóch stron Galerii czerwonych flag – żagli z logotypami, aby ułatwić identyfikację naszego podmiotu;
- przygotowanie dostępnych wydarzeń w ramach 21. Rybnik Foto Festivalu:
oprowadzanie z audiodeskrypcją na żywo po wystawach oraz tłumaczenie otwarcia, prelekcji, spotkań autorskich i oprowadzań kuratorskich na PJM, przygotowanie informacji o dostępności festiwalu oraz opis wydarzenia w języku prostym, działania promocyjne w środowiskach osób ze szczególnymi potrzebami.

Staraliśmy się również o dofinansowanie na wdrażanie kolejnych dostępnych rozwiązań w ramach wystaw, działań edukacyjnych i wyposażenia Galerii ze środków KPO dla kultury, jednak w związku z dużymi opóźnieniami po stronie Instytucji Wspierającej, niejasnymi zasadami realizacji projektów, a co za tym idzie – dużym ryzykiem takiej realizacji, zrezygnowaliśmy z przyznanego nam dofinansowania. Usprawnienia, głównie w obszarze wzroku i słuchu, dla planowanych przez nas działań, wpisaliśmy również w inne wnioski aplikacyjne, na których wyniki wciąż jeszcze czekamy. Podjęliśmy także rozmowy z Urzędem Miasta Rybnika, aby oznaczyć kontrastowo schody prowadzące z chodnika do przestrzeni wokół Galerii, a także aby umieścić drogowy znak kierunkowy na skrzyżowaniu przy głównej drodze, który pomoże trafić do naszego obiektu.

W procesie dokonywania autodiagnozy, spotkaliśmy się z różnymi grupami i przedstawicielami oraz przedstawicielkami środowisk senioralnych i osób z różnymi niepełnosprawnościami. Stale obserwowaliśmy również naszą publiczność, na bieżąco reagując i wyciągając wnioski z zachowań, rozmów i udzielanych nam informacji.

W badaniach nad dostępnością Galerii i jej oferty wsparli nas:

- seniorzy i seniorki z Klubu Seniora Rybnik – Północ prowadzonego przez Superfundację;
- osoby samorzecznicze z niepełnosprawnością w obszarze wzroku, słuchu i ruchu;
- Rybnicka Rada Seniorów;

- Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Rybniku;
- tłumaczka polskiego języka migowego, nauczycielka ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niestyszających i Słabosłyszających w Raciborzu, wykładowczyni akademicka;
- koordynatorka dostępności i specjalista ds. dostępności cyfrowej z Urzędu Miasta Rybnika;
- osoby związane z organizacjami pozarządowymi działającym na rzecz osób z niepełnosprawnościami, senioralnych oraz dzieci w pieczy zastępczej (często z obciążeniem neurologicznym lub w/po przejściu kryzysu psychicznego), nasza publiczność, która dzieli się z nami spostrzeżeniami, uwagami i pomysłami.

ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJE

1. Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?

Tak, została podjęta w kwietniu 2024 roku, przy okazji przygotowywania wniosków aplikacyjnych do programów grantowych.

2. W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?

Ogłoszenie w czasie zebrania zespołu – zaczęliśmy rozmowy o dostępności, o różnych usprawnieniach w instytucjach i cały nasz zespół zgodził się, że chcąc być przestrzenią inkluzywną, chcemy dbać o dostępność. Nasz Dyrektor zgodził się na zaproponowane przez nas działania i chęć rozwoju w kierunku dostępności. O przystąpieniu do programu oraz podejmowaniu kolejnych kroków we wdrażaniu dostępności informowaliśmy podczas realizowanych u nas działań oraz w social mediach.

3. Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora_ki do spraw dostępności (lidera_ki do spraw dostępności, specjalisty_tki do spraw dostępności itp.)?

Tak – jest liderka dostępności, która ma największą wiedzę z tego zakresu, ale we wdrażanie dostępności jest zaangażowany cały zespół Galerii. Od początku 2025 roku liderka dostępność pełni również oficjalnie funkcję koordynatorki dostępności w Galerii Sztuki Rieczna.

4. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?

Tak – na spotkaniu zespołu.

5. Czy dane kontaktowe do koordynatora_ki dostępności są opublikowane np. na stronie internetowej instytucji?

Tak – na stronie internetowej galeriarieczna.pl w Deklaracji dostępności i w zakładce „Dostępność”.

6. Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?

Tak – jest to sześciuosobowy zespół nieformalny, składający się ze wszystkich osób pracujących w Galerii i wolontariuszki.

7. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?

Tak – rozmawialiśmy o tym na spotkaniu zespołu.

8. Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?

Nie. Nasz zespół jest nieformalny.

9. W jakie prace jest angażowany_a koordynator_ka dostępności w instytucji?

1. Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
2. Przygotowuje własne działania merytoryczne.
3. Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.

4. Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w instytucji – nie rozdziela, ale zgłasza takie zapotrzebowanie do Dyrekcji.
5. Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w instytucji.
6. Stale współpracuje z dyrekcją instytucji.
7. Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
8. Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

1. Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
2. Przygotowuje własne działania merytoryczne.
3. Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
4. Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w instytucji.
5. Stale współpracuje z dyrekcją instytucji.
6. Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Nie.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

Nie dotyczy

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

Nie dotyczy

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy_czki (np. instruktorzy_ki, przewodnicy_czki itp.)?

Nie dotyczy

15. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności)					x	Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Kierowniczka Galerii
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: WZROK				x		Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Kierowniczka Galerii Specjalista ds. obsługi Galerii Specjalista ds. promocji
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: SŁUCH				x		Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Kierowniczka Galerii Specjalista ds. obsługi Galerii
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: RUCH					x	Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii Opiekunka ekspozycji – kasjerka Specjalista ds. promocji Wolontariuszka
Obsługa osób z				x		Kierowniczka Galerii

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: ROZUMIENIE						Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii Opiekunka ekspozycji – kasjerka Specjalista ds. promocji Wolontariuszka
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: CZUCIE			x			Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii Opiekunka ekspozycji – kasjerka Specjalista ds. promocji Wolontariuszka
Szeroko rozumiany savoir vivre (inicjowanie kontaktu) z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.				x		Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii Opiekunka ekspozycji – kasjerka Specjalista ds. promocji Wolontariuszka
Opracowanie materiałów dostępnościowych:					x	Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
OBSZAR: SŁUCH (np. napisy rozszerzone, zlecenie tłumaczeń PJM).						
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: WZROK (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja).				x		Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: ROZUMIENIE (np. karty w tekście łatwym, pomoce sensoryczne).				x		Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. obsługi Galerii
Język migowy	x					
Język prosty				x		Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)				x		Kierowniczka Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. promocji
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych)					x	Specjalista ds. obsługi Galerii
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN				x		Specjalista ds. obsługi Galerii Główna specjalistka ds. projektów i liderka dostępności Specjalista ds. promocji

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA**1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?**

Tak, audyt przeprowadziliśmy w sierpniu 2024 roku jako zespół Galerii na podstawie karty wytycznych opracowanych dla podmiotów publicznych Miasta Stołecznego Warszawy, a w październiku i listopadzie 2024 we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami w obszarze wzroku i ruchu oraz z osobami starszymi. Na mini-audycie byliśmy również w sierpniu 2024 w budynku Teatru Ziemi Rybnickiej, jako zespół Galerii.

2. Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwopozarowego (IBP) / innych procedur?

Nie.

3. Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?

Dostępność jest opisywana w prosty sposób w deklaracji dostępności zamieszczonej na stronie galeriarzeczna.pl.

4. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?

- ciężkie, jednoskrzydłowe, ręcznie otwierane drzwi wejściowe;
- kolor bryły budynku zlewa się z chodnikiem i otoczeniem, a wejścia są wpuszczane w bryłę i przez to mało widoczne;
- budynek posiada dużo przeszkleń typu podłoga-sufit, które nie są oznakowane w żaden sposób.

5. Jakie są 3 największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?

- wejście do budynku z poziomu chodnika i szerokie, bezprogowe przejścia;
- przestronna winda;
- przestronne toalety damskie, męskie i dla osób z niepełnosprawnością.

6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?

- wymiana głównych drzwi wejściowych na automatycznie rozsuwane dwuskrzydłowe;
- oznakowanie szyb wewnątrz i na zewnątrz budynku;
- zamontowanie systemu przyzywowego i automatycznego włącznika światła w toaletach, wymiana desek sedesowych, uchwytów, klamek i zamków na kontrastowe.

7. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

TAK:

- wymiana drzwi głównych na automatycznie rozsuwane dwuskrzydłowe;
- oznakowanie szyb wewnątrz i na zewnątrz budynku;

- zamontowanie systemu przyzywowego i automatycznego włącznika światła w toaletach, wymiana desek sedesowych, uchwytów, klamek i zamków na kontrastowe.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?

Tak, w sierpniu 2024 roku, najpierw audyt przygotowaliśmy samodzielnie przy wykorzystaniu walidatorów stron: [experte.com](https://www.experte.com) i wave.webaim.org, następnie wsparła nas praktycznymi testami strony osoba niewidoma.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?

Tak – na stronie internetowej galeriarzeczna.pl w deklaracji dostępności i w zakładce „Dostępność”.

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji? Uwaga: dostępne powinny być również treści intranetu (np. dokumenty używane wewnętrznie)

- na stronie www nie wszystko działa prawidłowo (błędne lub puste nazwy niektórych przycisków i pól; nieprawidłowo oznaczone niektóre nagłówki; uszkodzone lub puste linki; nie wszystkie pliki graficzne posiadają tekst alternatywny; błędy walidacji HTML/CSS);
- nie wszystkie dokumenty wewnętrzne i zewnętrzne mają poprawną cyfrowo formę i zespół nie potrafi tworzyć poprawnie dokumentów cyfrowo dostępnych;
- nie wszystkie zdjęcia i grafiki zamieszczane w social mediach mają opisy alternatywne, filmiki (w tym rolki, stories) nie mają audiodeskrypcji.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?

- przejrzysta strona przygotowana w standardzie WCAG 2.1;

- strona pisana prostym językiem i bezszeryfowym fontem;
- dbamy o dostępność materiałów zamieszczanych w social mediach – zarówno o teksty alternatywne, jak i napisy do filmików, a także o zachowanie kontrastu i czytelności materiałów wizualnych.

5. **Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?**

- profesjonalny i pełny audyt dostępności cyfrowej strony, poprawa błędów na stronie internetowej i podniesienie jej do standardu WCAG 2.2, przetestowanie strony przez osobę z niepełnosprawnością w obszarze wzroku;
- warsztaty z przygotowywania dostępnych dokumentów, by cały zespół potrafił takie tworzyć;
- podniesienie dostępności materiałów publikowanych w social mediach (teksty alternatywne, napisy do materiałów video, opisy przygotowane prostym językiem, audiodeskrypcja);
- tworzenie wirtualnego zwiedzania z audiodeskrypcją/deskrypcją po dłuższych czasowo wystawach.

6. **Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?**

TAK: audyt, podniesienie standardów dostępności i poprawa błędów na stronie internetowej przez firmę zewnętrzną, przetestowanie faktycznego działania strony przez osobę z niepełnosprawnością w obszarze wzroku.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

1. **Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?**

Tak, audyt przygotowaliśmy najpierw samodzielnie, a potem skonsultowaliśmy ten obszar z osobami z niepełnosprawnościami w obszarze ruchu i wzroku oraz z osobami starszymi, a także z przedstawicielami rad i organizacji pozarządowych oraz z tłumaczką PJM. Audyt został przeprowadzony pomiędzy sierpniem a listopadem 2024 roku.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?

Jest opisywana w deklaracji dostępności na stronie www.

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?

- nieintuicyjna przestrzeń wejść i wyjść do/z Galerii;
- duże echo w przestrzeni Galerii przy jednoczesnym braku usprawnień w obszarze słuchu: brak pętli indukcyjnej, brak systemu fm, brak informacji o Galerii w PJM na stronie www i brak zaproszeń na wydarzenia w PJM;
- brak informacji wizualnej, dotykowej i głosowej o rozmieszczeniu pomieszczeń i oznaczeń dotykowych przestrzeni w Galerii.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

- posługiwanie się prostym językiem w komunikatach, krótkie i rzeczowe komunikaty;
- możliwość komunikowania się za pomocą różnych komunikatorów, maili, SMSem, telefonicznie, itp.;
- otwarty zespół pracowniczy Galerii.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

- wprowadzenie usprawnień w obszarze wzroku: oznaczenie przestrzeni informacjami kontrastowymi i w brajlu, przygotowanie planów tyflograficznych Galerii, montaż znaczników dźwiękowych przy wejściu, toaletach, kasie i windzie, przygotowywanie

deskrypcji /audiodeskrypcji do wystaw oraz pomocy dotykowych do eksponatów i zajęć edukacyjnych, przygotowanie filmu o Galerii z audiodeskrypcją (oraz PJM i napisami), udźwiękowienie windy;

- wprowadzenie usprawnień w obszarze rozumienia: przygotowanie informacji o Galerii i przedprzewodnika w ETR, dostępnego w wersji cyfrowej i drukowanej (do wydruku) oraz pomocy dotykowych do eksponatów i zajęć edukacyjnych;
- wprowadzenie usprawnień w obszarze słuchu: przygotowanie filmu o Galerii w PJM i z napisami (oraz z audiodeskrypcją), montaż pętli indukcyjnych, zakup systemu fm;
- przeszkolenie pracowników i pracowników Galerii z zakresu komunikowania się z odbiorcami ze szczególnymi potrzebami.

6. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Tak, w zakresie:

- wprowadzenia usprawnień w obszarze wzroku: oznaczenie przestrzeni informacjami kontrastowymi i w brajlu, przygotowanie planów tyflograficznych Galerii, montaż znaczników dźwiękowych przy wejściu, toaletach, kasie i windzie, zakup sprzętu do przygotowywania pomocy dotykowych do eksponatów i zajęć edukacyjnych, przygotowanie filmu o Galerii z audiodeskrypcją (oraz PJM i napisami), udźwiękowienie windy;
- wprowadzenie usprawnień w obszarze rozumienia: przygotowanie informacji o Galerii i przedprzewodnika w ETR dostępnego w wersji cyfrowej i drukowanej (do wydruku) oraz pomocy dotykowych do eksponatów i zajęć edukacyjnych;
- wprowadzenie usprawnień w obszarze słuchu: przygotowanie filmu o Galerii w PJM i z napisami (oraz z audiodeskrypcją), montaż pętli indukcyjnych, zakup systemu fm.

PROGRAM I WYDARZENIA

1. Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- Wystawy i wernisaże – w formie stacjonarnej.
- Oprowadzania i zwiedzania – w formie stacjonarnej.

2. Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- Wystawy i wernisaże.
- Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: fotograficznej.
- Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: z zakresu sztuk wizualnych.
- Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce: z zakresu sztuk wizualnych.
- Spotkania i debaty.
- Oprowadzania i zwiedzania.

3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?

Do tej pory wydarzenia dostępne odbywały się u nas w ramach 21. Rybnik Foto Festivalu. Informację o rodzajach dostępności zamieściliśmy na ogólnych plakatach, nagraliśmy filmik z zaproszeniem w PJM, rozesłaliśmy zaproszenia do udziału do organizacji skupiających osoby z niepełnosprawnościami i ich najbliższych, publikowaliśmy informacje w internecie – w naszych social mediach, na stronie www, na YouTube i w ramach ogólnej komunikacji o Festiwalu (również przesyłanej w „paczkach prasowych”) przy pomocy grafik, postów i opisów, które staraliśmy się przygotowywać w możliwie prostym języku. Na stronie festiwalu i Galerii opublikowaliśmy specjalne newsy z pełną informacją o dostępności na Festiwalu. Również harmonogram festiwalu przygotowaliśmy

w możliwie najbardziej dostępnej i prosto napisanej formie. Działania promocyjne rozpoczęły się na ok. 2 miesiące przed festiwalem.

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?

Wydarzenia były zaplanowane i przygotowane przez zespół Galerii, konsultowane w tłumaczką PJM i z osobą niewidomą. Myśląc o dostępności wydarzeń, bierzemy pod uwagę to, jakie mamy możliwości personalne, techniczne i środki finansowe, które możemy zaangażować, co wybrać z programu i jakie środki oraz metody zapewniania dostępności zastosować, aby optymalnie wykorzystać nasze zasoby. Analizujemy również, czy nasi goście, którym dedykujemy działania dostępne w poszczególnych obszarach, są np. w stanie dotrzeć w dane miejsce na daną godzinę transportem publicznym, czy jesteśmy w stanie zapewnić im asystę, gdyby takowej potrzebowali i kto się nią zajmie.

5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?

Do tej pory nie brały – tylko konsultowaliśmy zaplanowane wydarzenia i przyjmowaliśmy wskazówki dotyczące np. dogodnych godzin czy pożądanых rozwiązań, ale w ramach odbytych w kontekście autodiagnozy rozmów – tak, chcemy rozpocząć taką współpracę.

6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Do tej pory, w bardzo małym stopniu, wsparł nas promocyjnie Klub Seniora i Rybnicka Rada Seniorów, ale w ramach odbytych w kontekście autodiagnozy rozmów – tak, chcemy rozpocząć taką współpracę.

7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?

Tak

8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?

Nie

Szczegółowa analiza programu

W związku z tym, że jako Galeria Sztuki Rzeczna zajmujemy się przede wszystkim sztukami wizualnymi, a nasza główna działalność to działalność ekspozycyjna, postanowiliśmy w poniższej analizie uwzględnić:

- 1) ogólną wizytę w naszej instytucji, np. w celu wypełnienia formularza, zdobycia informacji o wydarzeniu czy zakupu biletów;
- 2) wernisaż wystawy;
- 3) wykład o sztuce dla starszej młodzieży i osób dorosłych.

Część doświadczenia – etapów podróży odbiorczyń i odbiorców dla wszystkich tych wydarzeń będzie wspólna, dlatego też w poniższej tabeli uwzględniono części wspólne na początku, a dalej rozszerzenie dla punktu 2 i 3. Z naszych obserwacji oraz rozmów z naszą publicznością wynika, że pierwsza część doświadczenia praktycznie zawsze jest wspólna, następnie – jeśli akurat dzieje się u nas coś więcej – doświadczenie to jest rozbudowane o kolejne elementy. W poniższej tabeli znakiem „-” oznaczone są bariery, a „+” usługi dostępne.

ETAPY PODRÓŻY PUBLICZ- NOŚCI	Pozyskanie inform. o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświad- czenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: WZROK Proszę opisać bariery i usługi dostępu w tym etapie pod kątem obszaru: wzrok	WSPÓLNE: + wszystkie informacje znajdują się na stronie, w social mediach; + teksty alternatyw- ne do większości zdjęć i grafik;	WSPÓLNE: + inform. o możliwości zakupu biletów znajduje się na stronie Galerii; + bilety są sprzedawa- ne stacjonarni- e w kasie w	WSPÓLNE: + Galeria znajduje się w Centrum, można dojechać w pobliżu autobusami i pociągiem, obok Galerii jest wielopozio	WSPÓLNE: + Galeria jest dosyć małym obiektom w formule niemalże open space, po wejściu do budynku głównymi drzwiami	WSPÓLNE: + uważna, pomocna, otwarta i życzliwa obsługa Galerii; + możliwość skorzystani- a z pokoju wyciszenia; - brak	WSPÓLNE: + sprawne odpowiadani- e na maile, Galeria odbiera telefony, odpisuje na SMSy i wiadomości na innych komunikator- ach;

	+ czytelne i przejrzyste grafiki, z dbałością o zachowanie kontrastu, bezszeryfowe fonty; + strona www jest przygotowana w standardzie WCAG 2.1, w większości dostępna, zawiera informacje o godzinach funkcjonowania Galerii, dane kontaktowe i dosyć szczegółowo opracowaną deklarację dostępności, strona jest na bieżąco aktualizowana; - brak	godzinach pracy Galerii, można je rezerwować telefonicznie, SMSowo, mailowo, przez wiadomości na Facebooku czy Instagramie; + Galeria posiada bilety ulgowe dla osób z niepełnosprawnościami, senioralnych i asystujących; + kasa nie posiada żadnych szybkich innych wysokich odgródzeń od klientów, więc nic nie stwarza bariery	mowy parking z wyznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami, po wcześniejszym zgłoszeniu jest możliwość podjechania pod same drzwi Galerii aby wysiąść; + zespół Galerii zapewnia po wcześniejszym zgłoszeniu asystę, by dotrzeć do i z budynku na parking czy pobliskie przystanki komunikacji publicznej; + z dwóch stron budynku ustawione	widzi się informację kierunkową; + w Galerii znajduje się winda i oznaczone kontrastowo schody; + przyciski w windzie mają oznaczenia w brajlu, druk wypukły, są duże, są kontrastowe; + na życzenie w poruszaniu się po Galerii asystę pełnią pracownicy, stale obecni w przestrzeni Galerii, łatwi do identyfikacji; + cała posadzka w Galerii jest antypoślizgowa;	dostępnych dla odwiedzających sprzętów np. do odczytywania maszynowego tekstu, lup, powiększalników itp.; - brak formularzy i informacji w druku powiększonych; Ad 2) + opisy wystaw i podpisy eksponatów w mają zachowany odpowiedni i kontrast i wielkość liter; - brak deskrypcji, audiodeskrypcji i materiałów dotykowych do eksponatów;	- brak gromadzenia adresów mailowych czy danych kontaktowych osób uczestniczących, brak podejmowania kontaktu ze strony instytucji; - brak ewaluacji doświadczeń i wydarzeń wśród publiczności;
--	--	---	---	--	--	--

	audiodeskrypcji w filmikach, rolkach itp.; - brak opisanej dostępności i/jej braku przy danym wydarzeniu na www, w social mediach, w informacjach prasowych; - newsletter nie ma możliwości dodania tekstów alternatywnych, nie zawsze jest dobrze odczytywany głosowo; Ad 2) i 3) - informacje nie są przesyłane do podmiotów skupiających osoby ze szczególny	dźwiękowej i wizualnej w kontakcie; - link do zakupu biletów często znajduje się w social mediach, jednak bez pełnej informacji o innych możliwych sposobach zakupu; - bilety są sprzedawane przez internet przez portal biletyna.pl, który jest mało dostępny w obszarze wzroku; Ad 2) + wernisaże i finisaże wystaw są konsekwentnie bezpłatne i zwykle nie wymagają	są wysokie, czerwone flagi-żagle, z logotypami Galerii, które pomagają zidentyfikować budynek; - trudno znaleźć wejście do Galerii bo jest wpuszczone w mur, a kolor elewacji zlewa się z kolorem chodnika; - drzwi są bardzo ciężkie, trudno je otworzyć i sprawiają wrażenie, że Galeria jest nieczynna lub że się trafiło nie do tego wejścia/drzwi, co trzeba;	+ w budynku nie ma żadnych migających i oślepiających światel; - w Galerii nie ma planów tyflograficznych, oznaczeń w brajlu ani w druku wypukłym; - brak dotykowych i wizualnych planów ekspozycji; - brak pól uwagi i linii prowadzących do i przy wejściach oraz w ciągach komunikacyjnych, w szatni, przy kasie czy toaletach; - wewnątrz i na zewnątrz	- brak planów dotykowych i wizualnych ekspozycji; - zdarza się, że pokój wyciszenia jest wyłączony z użytku podczas wernisaży, bo przebywają w nim artyści; Ad 3) - sala konferencyjna w słoneczny dzień bywa mimo żaluzji mocno oświetlona, więc kontrast obrazu z projektora może być zbyt niski, by był komfortowy odebrany przez osoby z	
--	--	---	--	---	--	--

	mi potrzebami czy informując e o dostępnych wydarzenia ch;	żadnej innej formy wejściówki, o czym powiadami amy w informacjac h prasowych;	- podczas wychodzeni a z budynku w ciągu słoneczneg o dnia można doznać efektu ośnienia; - nie ma wyznaczon ego miejsca parkingowe go dla osób z niepełnosp rawnością mi w bezpośredn im sąsiedztwie Galerii; Ad 2) - wernisaże zwykle rozpoczynaj ą się o godz. 18:00, więc osoby źle widzące o zmroku czy po ciemku mogą mieć problem, aby na nie	Galerii znajduje się sporo przeszkleń typu podłoga- sufit, które nie są oznaczone w żaden sposób; - samoobstłu gowe szafki w szatni i numerki do kluczy do szafek nie są oznaczone brajlem; - winda nie jest udźwiękowi ona, nie ma też znaczników głosowych informujący ch o tym, gdzie się znajdujesz; - z racji dużych, otwartych przestrzeni osobie niewidomej trudno poruszać	niepełnosp rawnością wzroku; - brak audiodeskrypcji/deskr ypcji; - brak materiałów cyfrowych, np. wizerunku omawianyc h eksponatów w z tekstami alternatyw nymi;	
--	---	--	--	---	---	--

			dotrzeć i z nich wrócić;	się po Galerii samodzielnie; - podczas słonecznego dnia na schodach może wystąpić efekt olśnienia; - toalety znajdują się tylko na parterze obok kasy, więc z ekspozycji na pierwszym piętrze czy z sali konferencyjnej trzeba pokonać sporą odległość, aby do nich dotrzeć; Ad 2) - spore zatłoczenie przestrzeni na wernisażach utrudnia poruszanie się;		
--	--	--	--------------------------	--	--	--

				- wiszące i stojące w różnych miejscach ekspozyty mogą być trudne do zlokalizowania, można się z nimi zderzyć; Ad 3) - krzesła w sali konferencyjnej i strona, z której stoi osoba prelegentka różnią się w zależności od wykładu;		
ETAPY PODRÓŻY PUBLICZNOŚCI	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: SŁUCH	WSPÓLNE: + informacje na stronie są opisywane w miarę prostym językiem; + czytelne i	WSPÓLNE: + informacja pisemna o możliwości zakupu biletów znajduje się na stronie Galerii;	WSPÓLNE: + Galeria znajduje się w Centrum, można dojechać w pobliże autobusami i pociągami,	WSPÓLNE: + instytucja ma dość prosty układ przestrzenny, na wprost głównego wejścia	WSPÓLNE: + uważna, pomocna, otwarta i życzliwa obsługa Galerii; + obsługa Galerii ma świadomość	WSPÓLNE: + sprawne odpowiadanie na maile, Galeria odbiera telefony, odpisuje na SMSy i wiadomości

	przejrzyste grafiki informacyjne; + strona www jest przygotowana w standardzie WCAG 2.1, jest w większości dostępna, zawiera informacje o godzinach funkcjonowania Galerii, dane kontaktowe i dosyć szczegółowo opracowaną deklarację dostępności, strona jest na bieżąco aktualizowana; + filmiki, rolki i inne informacje wideo zawierają napisy;	+ kasa nie posiada żadnych szybkich czy innych wysokich odgródzeń od klientów, więc nie stwarza bariery dźwiękowej i wizualnej w kontakcie; + bilety są sprzedawane przez internet przez portal biletyna.pl, procedura zakupu jest dosyć prosta i intuicyjna; + istnieje możliwość zgłoszenia potrzeby skorzystania z tłumaczenia na/z PJM; + bilety można rezerwować SMSowo, mailowo,	obok Galerii jest wielopoziomowy parking z wyznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami; + zespół Galerii zapewnia po wcześniejszym zgłoszeniu asystę by dotrzeć do i z budynku na parking czy pobliskie przystanki komunikacji publicznej; - drzwi są bardzo ciężkie, trudno je otworzyć i sprawiają wrażenie, że Galeria jest nieczynna	znajduje się kierunkowa informacja tekstowa na ścianie; + w budynku generalnie jest cicho, nie ma bodźców dźwiękowych; - w budynku jest pogłos i echo, które wzmacniają dźwięki, mogą dezorientować; - w windzie znajduje się duży wyświetlacz z informacją o piętrze, brakuje jednak informacji głosowej;	ć, że PJM różni się od języka polskiego; + możliwość skorzystania z pokoju wyciszenia; - pogłos i echo utrudniają komunikację osobom słabosłyszącym; - nie ma systemów wspomagających słyszenie, jak pętle indukcyjne czy systemy FM; Ad 2) - zdarza się, że pokój wyciszenia jest wyłączony z użytku podczas wernisaży, bo przebywają w nim artyści;	na innych komunikatorach; - brak gromadzenia adresów mailowych czy danych kontaktowych osób uczestniczących, brak podejmowania kontaktu ze strony instytucji; - brak ewaluacji doświadczeń i wydarzeń wśród publiczności;
--	---	---	--	---	--	---

	- brak informacji o Galerii i większości wydarzeń w PJM; - brak opisanej dostępności i lub jej braku przy danym wydarzeniu; - brak infografik i piktogramów na stronie www i w social mediach;	przez wiadomości na Facebooku czy Instagramie; + Galeria posiada bilety ulgowe dla osób z niepełnosprawnościami, senioralnych i asystujących; - link do zakupu biletów często znajduje się w social mediach, jednak bez pełnej informacji o innych możliwościach zakupu; - bilety są sprzedawane stacjonarnie w kasie w godzinach pracy	lub że się trafiło nie do tego wejścia/drzwi, co trzeba;		- na wernisażach bywa bardzo gwaro, co utrudnia słyszenie; Ad 2) i 3) - nagłośnienie w Galerii „dudni” i czasem trudno zrozumieć, co ktoś mówi do mikrofonu; - osoby występujące nie zawsze chcą mówić do mikrofonu, więc źle je słyszać; - nie ma napisów na żywo, tłumacz PJM zdarza się rzadko; - w sali konferencyjnej jest dosyć głośna klimatyzacja	
--	--	---	---	--	---	--

		Galerii, jednak pracownicy nie znają PJM; - chęć skorzystani a z tłumaczeni a PJM należy zgłosić co najmniej 3 dni wcześniej; - w przestrzeni Galerii panuje duży pogłos, nie ma też dostępnych systemów wspomagaj ących słyszenie, jak pętla indukcyjne czy systemy fm; Ad 2) + wernisaże i finisaże wystaw są konsekwen tnie bezpłatne i zwykle nie			a, co utrudnia słyszenie gdy ktoś mówi bez mikrofonu;	
--	--	---	--	--	--	--

		wymagają żadnej innej formy wejściówki, o czym powiadami amy w informacjac h prasowych;				
ETAPY PODRÓŻY PUBLICZ- NOŚCI	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadcze nie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: RUCH	WSPÓLNE: + strona www jest przygotowa na w standardzie WCAG 2.1, jest w większości dostępna, zawiera informacje o godzinach funkcjonow ania Galerii, dane kontaktowe i dosyć szczegółow o opracowan ą deklarację	WSPÓLNE: + informacja pisemna o możliwości zakupu biletów znajduje się na stronie Galerii; + bilety są sprzedawa ne przez internet przez portal biletyna.pl, procedura zakupu jest dosyć prosta i intuicyjna; + bilety można rezerwowa ć	WSPÓLNE: + Galeria znajduje się w Centrum, można dojechać w poblże autobusami i pociągami, obok Galerii jest wielopozio mowy parking z wyznaczon ymi miejscami dla osób z niepełnosp rawnością mi, po wcześniejsz ym zgłoszeniu	WSPÓLNE: + w Galerii jest obszerna winda z lustrem i poręczą, przyciski są na wymaganej przepisami wysokości, są dużą; + wszelkie przejścia są szerokie i bezprogow e, przestrzeń manewrow a jest duża; + co jakiś czas są ustawione krzesła,	WSPÓLNE: + uważna, pomocna, otwarta i życzliwa obsługa Galerii; + możliwość skorzystani a z pokoju wyciszenia; - różna wysokość blatu i obsługa sprzedająca bilety zza wyższej części mogą sprawiać dyskomfort ;	WSPÓLNE: + sprawne odpowiadani e na maile, Galeria odbiera telefony, odpisuje na SMSy i wiadomości na innych komunikator ach; - brak gromadzenia adresów mailowych czy danych kontaktowyc h osób uczestniczący ch, brak podejmowan ia kontaktu

28

		sprzedawane stacjonarnie w kasie w godzinach pracy Galerii; - lada z kasą, choć częściowo obniżona, jest zaślepiona od strony publiczności, nie ma możliwości wygodnego podjechania pod nią wózkiem; - terminal płatniczy znajduje się na wyższej części lady, trzeba do niego sięgnąć nieco wyżej; Ad 2) + wernisaże i finisaże wystaw są konsekwentnie bezpłatne i zwykle nie	rawnością w bezpośrednim sąsiedztwie Galerii; - drzwi są bardzo ciężkie, trudno je otworzyć, a dla osoby poruszającej się o dwóch kulach lub na wózku jest to niemalże niemożliwe ; - drzwi sprawiają wrażenie, że Galeria jest nieczynna lub że się trafiło nie do tego wejścia/drzwi, co trzeba;	+/- w Galerii znajduje się toaleta dedykowana osobom z niepełnosprawnością, ale nie ma w niej systemu przyzywowego; Ad 2) i 3) - toalety znajdują się tylko na parterze obok kasy, więc z ekspozycji na pierwszym piętrze czy z Sali konferencyjnej trzeba pokonać sporą odległość, aby do nich dotrzeć; - brak poręczy przy schodach;	publiczności; - brak krzeseł z podłokietnikami i lekkich, łatwych do przenoszenia krzesełek na ekspozycji;	
--	--	---	---	---	--	--

		wymagają żadnej innej formy wejściówki, o czym powiadami amy w informacjac h prasowych;				
ETAPY PODRÓŻY PUBLICZNY OŚCI	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadcze nie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: ROZUMIEN IE	WSPÓLNE: + strona www jest przygotowa na w standardzie WCAG 2.1, jest w większości dostępna, zawiera informacje o godzinach funkcjonow ania Galerii, dane kontaktowe i dosyć szczegółow o opracowan ą deklarację	WSPÓLNE: + informacja pisemna o możliwości zakupu biletów znajduje się na stronie Galerii; + kasa nie posiada żadnych szyb czy innych wysokich odgrożeń od klientów, więc nic nie stwarza bariery dźwiękowej i wizualnej w	WSPÓLNE: + Galeria znajduje się w Centrum, można dojechać w poblże autobusami i pociągami, obok Galerii jest wielopozio mowy parking z wyznaczon ymi miejscami dla osób z niepełnosp rawnością mi, po wcześniejsz ym zgłoszeniu	WSPÓLNE: + w Galerii znajduje się obszerna winda i schody, jedno i drugie łatwo znaleźć; + toalety są oznaczone czytelnymi piktogramami; + na życzenie w poruszaniu się po Galerii asystę pełnią pracownicy, stale obecni w	WSPÓLNE: + uważna, pomocna, otwarta i życzliwa obsługa Galerii; + istnieje możliwość wcześniejsz ej wizyty w Galerii, poznania przestrzeni i pozyskania wszelkich informacji o wydarzeniu ; + możliwość skorzystani a z pokoju	WSPÓLNE: + sprawne odpowiadani e na maile, Galeria odbiera telefony, odpisuje na SMSy i wiadomości na innych komunikator ach; - brak gromadzenia adresów mailowych czy danych kontaktowyc h osób uczestniczący ch, brak podejmowan ia kontaktu ze strony

	dostępność i, strona jest na bieżąco aktualizowana; + informacje na stronie są zamieszczone w języku polskim i angielskim; - brak informacji w ETR i przedprzewodnika; - brak infografik i piktogramów na stronie www i w social mediach; - nie ma bardzo szczegółowych opisów wydarzeń, np. co dokładnie będziemy robić i jak to będzie wyglądało krok po kroku, itp.;	kontakcie; + bilety są sprzedawane przez internet przez portal biletyna.pl, procedura zakupu jest dosyć prosta i intuicyjna; + bilety są również sprzedawane stacjonarnie w kasie w godzinach pracy Galerii; + bilety można rezerwować telefonicznie, SMSowo, mailowo, przez wiadomości na Facebooku czy Instagramie; + Galeria posiada bilety ulgowe dla osób z	jest możliwość podjechać pod same drzwi Galerii aby wysiąść; + z dwóch stron budynku ustawione są wysokie, czerwone flagi-żagle, z logotypami Galerii, które pomagają zidentyfikować budynek; + zespół Galerii zapewnia po wcześniejszym zgłoszeniu asystę by dotrzeć do i z budynku na parking czy pobliskie przystanki komunikacji publicznej;	przestrzeni Galerii, łatwi do identyfikacji; + w budynku generalnie jest cicho, nie ma bodźców dźwiękowych; +/- instytucja ma dosyć prosty układ przestrzenny, zaraz po wejściu głównymi drzwiami znajduje się kierunkowa informacja tekstowa na ścianie, ale bez piktogramów; - Galeria nie ma planów wizualnych z układem pomieszczeń;	wyciszenia; - brak informacji pisemnych/rysunkowych/ w ETR, które można zabrać ze sobą; - w pokoju wyciszenia nie ma materiałów sensorycznych, które pomagają się odprężyć; Ad 2) + wszystkie opisy i podpisy wystaw są wykonane po polsku i po angielsku; Ad 2) i 3) - osoby prowadzące / występujące na wydarzeniach często mówią	instytucji; - brak ewaluacji doświadczeń i wydarzeń wśród publiczności;
--	--	---	---	---	--	--

	- informacje na stronie www choć pisane w możliwie prosty sposób, nadal bywają skomplikowane; - newsletter nie jest pisany w języku prostym; AD 2) i 3) - specyficzny i specjalistyczny język, którym opowiada się o sztuce i związanych z nią zjawiskach bywa trudny do uproszczenia, więc komunikaty mogą nie być w pełni zrozumiałe;	niepełnowartościowości, senioralnych i asystujących; + zespół Galerii chętnie rozmawia i wyjaśnia wątpliwości publiczności; - nie ma informacji w ETR w jaki sposób można zakupić lub zamówić bilety; - kasa nie jest oznaczona piktogramami ani infografiką; - link do zakupu biletów często znajduje się w social mediach, jednak bez pełnej informacji	- Galeria jest budynkiem wtapiającym się w otoczenie, który można „przeoczyć” lub nie zidentyfikować go jako Galerii; - trudno znaleźć wejście do Galerii bo jest wpuszczony w mur, a kolor elewacji zlewa się z kolorem chodnika; - nie ma wyznaczonych miejsc parkingowych dla osób z niepełnowartościowością w bezpośrednim sąsiedztwie Galerii; - drzwi są bardzo	- w budynku jest pogłos i echo, które wzmacniają dźwięki, mogą dezorientować i rozpraszać; - w windzie znajduje się duży wyświetlacz z informacją o piętrze, brakuje jednak informacji głosowej; - toalety znajdują się tylko na parterze obok kasy, więc z ekspozycji na pierwszym piętrze czy z sali konferencyjnej trzeba pokonać sporą odległość, aby do nich dotrzeć;	dosyć skomplikowanym, czasem specjalistycznym językiem, który może być trudny do zrozumienia; - wydarzenia te bywają dosyć długie, więc osoby z deficytem uwagi mogą mieć problem z ich odbiorem; Ad 3) + wykłady są prowadzone z myślą o osobach początkujących, nie mających wiedzy z danego zakresu, więc głównie o	
--	---	--	---	---	--	--

	- brak informacji o możliwości odbycia przewozy;	innych sposobach zakupu biletów; Ad 2) + wernisaże i finisaże wystaw są konsekwentnie bezpłatne i zwykle nie wymagają żadnej innej formy wejściówki, o czym powiadamy w informacjach prasowych;	ciężkie, trudno je otworzyć, drzwi sprawiają wrażenie, że Galeria jest nieczynna lub że się trafiło nie do tego wejścia/drzwi, co trzeba;		podstawowe informacje, a prowadzący są proszeni o nie używanie bardzo specjalistycznego języka; + wykłady są bogato ilustrowane przykładami, co ułatwia zrozumienie treści;	
ETAPY PODRÓŻY PUBLICZNOŚCI	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: CZUCIE	WSPÓLNE: + strona www jest przygotowana w standardzie WCAG 2.1, jest w większości dostępna, zawiera	WSPÓLNE: + informacja pisemna o możliwości zakupu biletów znajduje się na stronie Galerii; + bilety	WSPÓLNE: + Galeria znajduje się w Centrum, można dojechać w pobliżu autobusami i pociągami, obok	WSPÓLNE: + w Galerii znajduje się obszerna winda i schody, jedno i drugie łatwo znaleźć; + toalety są	WSPÓLNE: + istnieje możliwość wcześniejszej wizyty w Galerii, poznania przestrzeni i pozyskania wszelkich	WSPÓLNE: + sprawne odpowiadanie na ewentualne maile, Galeria odbiera telefony, odpisuje na SMSy i

	informacje o godzinach funkcjonowania Galerii, dane kontaktowe i dosyć szczegółowo opracowaną deklarację dostępności, strona jest na bieżąco aktualizowana; + na stronie nic nie miga i nie mruga, występują raczej stonowane kolory, ma przejrzysty układ;	można rezerwować telefonicznie, SMSowo, mailowo, przez wiadomości na Facebooku czy Instagramie; + bilety są sprzedawane przez internet przez portal biletyna.pl, procedura zakupu jest dosyć prosta i intuicyjna; + bilety są sprzedawane stacjonarnie w kasie w godzinach pracy Galerii; + Galeria posiada bilety ulgowe dla osób z niepełnosprawnościami,	Galerii jest wielopoziomowy parking z wyznaczonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnościami, po wcześniejszym zgłoszeniu jest możliwość podjechania pod same drzwi Galerii aby wysiąść; + zespół Galerii zapewnia po wcześniejszym zgłoszeniu asystę by dotrzeć do i z budynku na parking czy pobliskie przystanki komunikacji publicznej; + z dwóch stron	oznaczone czytelnymi piktogramami; + w budynku nie ma żadnych migających i oślepiających świateł; + w budynku generalnie jest cicho, nie ma bodźców dźwiękowych; +/- instytucja ma dosyć prosty układ przestrzenny, zaraz po wejściu głównymi drzwiami znajduje się kierunkowa informacja tekstowa na ścianie, ale bez piktogramów;	informacji o wydarzeniu; + uważna, pomocna, otwarta i życzliwa obsługa Galerii; + możliwość skorzystania z pokoju wyciszenia; - brak informacji pisemnych, które można zabrać ze sobą; - w szatni bywa tłoczno, a szafki znajdują się blisko siebie; - w pokoju wyciszenia nie ma materiałów sensorycznych, które pomagają się odprężyć;	wiadomości na innych komunikatorach; - brak gromadzenia adresów mailowych czy danych kontaktowych osób uczestniczących, brak podejmowania kontaktu ze strony instytucji; - brak ewaluacji doświadczeń i wydarzeń wśród publiczności;
--	---	---	--	---	--	--

	to będzie wyglądało krok po kroku itp.; - informacje udostępnił na stronie o Galerii mogą nie wyczerpywać wszystkich kwestii z obszaru czucia; - brak informacji o możliwości odbycia przewozyty;	senioralnym i asystującym; + zespół Galerii chętnie rozmawia i wyjaśnia wątpliwości publiczności; +/- kasa nie posiada żadnych szybkich czy innych wysokich odgrodzeń od klientów, więc nie stwarza bariery dźwiękowej i wizualnej w kontakcie; - link do zakupu biletów często znajduje się w social mediach, jednak bez pełnej informacji	budynku ustawione są wysokie, czerwone flagi-żagle, z logotypami Galerii, które pomagają zidentyfikować budynek; - Galeria znajduje się w Centrum, więc jej otoczenie jest jaskrawe i zatłoczone architektonicznie, pełne bodźców wizualnych, dźwiękowych i zapachowych, może więc być przytłaczające i przebudzujące; - Galeria jest budynkiem wtapiającym	- Galeria nie ma planów wizualnych z układem pomieszczeń; - podczas słonecznego dnia przy wchodzeniu po schodach można doznać efektu olśnienia; - w budynku jest pogłos i echo, które wzmacniają dźwięki, mogą dezorientować i rozpraszać; - duże, otwarte i przeszklone przestrzenie mogą wywoływać w publiczności efekt bycia „w akwarium”, bycia	Ad 2) - podczas wernisaży bywa tłoczno; - zdarza się, że pokój wyciszenia jest wyłączony z użytku podczas wernisaży, bo przebywają w nim artyści; Ad 2) i 3) + do tej pory nie prezentowaliśmy żadnych mocno szokujących czy brutalnych treści i nie planujemy takich przedsięwzięć; - w sali konferencyjnej jest dosyć głośna klimatyzacja	
--	---	--	---	--	--	--

		o innych sposobach zakupu biletów; Ad 2) + wernisaże i finisaże wystaw są konsekwentnie bezpłatne i zwykle nie wymagają żadnej innej formy wejściówki, o czym powiadamy w informacjach prasowych;	m się w otoczenie, który można „przeoczyć” lub nie zidentyfikować go jako Galerii; - trudno znaleźć wejście do Galerii bo jest wpuszczony w mur, a kolor elewacji zlewa się z kolorem chodnika; - podczas wychodzenia z budynku w ciągu słonecznego dnia można doznać efektu olśnienia i doznania dużych różnic w temperaturze;	obserwowanym; - toalety znajdują się tylko na parterze obok kasy, więc z ekspozycji na pierwszym piętrze czy z Sali konferencyjnej trzeba pokonać sporą odległość, aby do nich dotrzeć;	a, za to w pozostałej części Galerii w ogóle nie ma klimatyzacji i bywa gorąco; - wydarzenia bywają dosyć długie, więc można się podczas nich przebodzić;	
--	--	---	---	--	--	--

PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?

- OBSZAR WZROK
- OBSZAR SŁUCH
- OBSZAR RUCH
- OBSZAR ROZUMIENIE
- OBSZAR CZUCIE

2. Reprezentanci ci pojawiają się w instytucji jako:

- PUBLICZNOŚĆ BIERNA
- PUBLICZNOŚĆ WŁĄCZONA W DZIAŁANIA – w naszym przypadku to przede wszystkim osoby senioralne, często wpisujące się we wszystkie obszary dostępności;

3. Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:

Umiarkowanie wysoki – instytucje kultury w naszym regionie bardzo rzadko przygotowują dostępną ofertę, często są także niedostępne architektonicznie.

4. Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?

Tak.

5. Proszę opisać charakter tych relacji (czas ich trwania, poziom relacji) oraz określić czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).

Nie mamy partnerstw potwierdzonych podpisanymi porozumieniami, listami intencyjnymi czy innymi sformalizowanymi dokumentami, jednak chęć działania w partnerstwach wyrazili do tej pory:

1) O charakterze formalnym:

- Rybnicka Rada Seniorów oraz Superfundacja, prowadząca Dzienny Dom Seniora i Klub Seniora Rybnik – Północ wraz z seniorami i seniorkami z Klubu – pierwsze kontakty mieliśmy tuż po otwarciu Galerii, w marcu 2024, kiedy to osoby senioralne podpowiedziały nam, jakie mają oczekiwania, zainteresowania i techniczne możliwości udziału w wydarzeniach; aktualnie planujemy wspólne działania dla środowiska senioralnego, wspólnie ustalamy rodzaj wydarzeń, ich techniczne aspekty oraz sposoby praktycznego zaangażowania i wolontariatu osób senioralnych w ramach wydarzeń;
- Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Rybniku – jej członkowie to osoby czynnie działające w organizacjach pozarządowych, m.in. w PSONI i Stowarzyszeniu Oligos (na rzecz osób z niepełnosprawnościami ich rodzin, prowadzącego również Środowiskowy Dom Samopomocy) nawiązaliśmy relacje w październiku 2024 roku, planujemy wspólne działania w 2025 roku głównie w obszarze promowania dostępności i dostępnych wydarzeń w naszym mieście;

2) O charakterze nieformalnym:

- osoby samorzecznicze z niepełnosprawnością w obszarze wzroku, słuchu i ruchu, które mniej więcej od maja 2024 roku wspierają nas uważnie w tym, w jaki sposób przygotować dostępne wydarzenia, co zrobić, aby nasz budynek był bardziej dostępny, pomagają nam informować inne osoby z niepełnosprawnościami o naszych wydarzeniach i ogólnie o Galerii;
- pojedyncze osoby związane z organizacjami pozarządowymi będącymi / działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami, senioralnych oraz dzieci w pieczy zastępczej (często z obciążeniem neurologicznym lub w/po przejściu kryzysu psychicznego) – relacje te budujemy od około maja 2024 roku, osoby te chętnie włączają się czynnie

w nasze działania, wesprą nas w zakresie działań promocyjnych, zajmą się współorganizacją wydarzeń dostępnych i/lub promujących artystów czy rękodzielników wywodzących się ze środowisk senioralnych czy osób z niepełnosprawnościami.

6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?

- chcielibyśmy zacząć współpracować z Warsztatami Terapii Zajęciowej i wraz z uczestniczkami i uczestnikami Warsztatów przygotowywać pomoce dotykowe dla osób z niepełnosprawnością wzroku;
- chcielibyśmy rozpocząć współpracę z organizacjami skupiającymi i działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością wzroku, m.in. z regionalnym kołem Polskiego Związku Niewidomych oraz Stowarzyszeniem na rzecz wspomagania osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia „Razem”, by wspólnie tworzyć i odkrywać przestrzeń sztuk wizualnych.

7. Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?

- osób z niepełnosprawnością wzroku oraz z niepełnosprawnością intelektualną.

ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Tak – opisy kuratorskie wystaw na stronie internetowej.

2. Jak oceniana jest przez Was liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?

Jest ich mało, bo działamy dopiero od 9 miesięcy i nie mieliśmy zbyt wielu wystaw.

3. Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?

Opisy wystaw znajdują się tylko na naszej stronie internetowej, w zakładce poświęconej wystawom.

4. Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?

Tak, opisy są ogólnodostępne na stronie internetowej.

5. Jakie teksty kultury są dostępne?

Opisy kuratorskie wystaw.

6. Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?

- mamy tylko wystawy czasowe, które zmieniają się średnio co 3 miesiące;
- wysokie koszty przygotowywania np. pomocy dotykowych, opisów w ETR, audiodeskrypcji, nagrań w PJM;
- bardzo mały zespół pracowniczy, który nie jest w stanie realizować wszystkich zadań.

7. Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?

Podczas przygotowywania oprowadzań, lekcji muzealnych, warsztatów związanych z wystawami.

8. Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?

Nie, praktycznie żadne obiekty w centrum miasta nie są w pełni dostępne. Przy Galerii jest jednak niezagospodarowany jeszcze plac, który Prezydent miasta przekaze Galerii jeszcze w tym roku na stworzenie parku rzeźby. Prace nad parkiem mają się rozpocząć wczesną wiosną br. Projekt parku opiera się na prostym układzie i przyjaznej sensorycznie przestrzeni, do posadowionych w nim rzeźb (raczej wielkoformatowych) chcemy przygotować pomoce dotykowe i audiodeskrypcję, a tablice informacyjne wykonać w czarnodruku i brajlu.